

Altijd de-woorden

1. Woorden voor mensen en dieren zijn bijna allemaal de-woorden.

• Woorden voor mensen zijn normaal de-woorden.

De **uitzonderingen** zijn: *het kind**, *het kleinkind*, *het slachtoffer**, *het meisje**, *het lid** (lid van een club), *het familielid** etc., *het type**, *het talent**, *het genie****, *het fenomeen**, *het individu*, *het model*, *het fotomodel*, *het idool*, *het heerschap*, *het lief*, *het sujet* (= vervelend persoon), *het personage**** en verkleinwoorden zoals *het liefje****, *het schatje* ...

En woorden uit de spreektaal als *het jongmens* (een jonge man), *het mens*, *het wijf* (voor vrouwen)

• Woorden voor dieren zijn normaal de-woorden

Uitzonderingen zijn: *het dier**, *het beest**, *het jong* en verkleinwoorden voor dieren: *het katje*, *het vogeltje*, *het vliegje*.

- Namen van soorten dieren (mannelijksdieren én vrouwtjesdieren samen): *het paard**, *het ros*, *het schaap**, *het varken***, *het runc*, *het hoen*, *het konijn***, *het hert*, *het zwijn* (wild varken), *het ree*, *het nijlpaard*, *het insect***, *kijhhhet reptiel*, *het amfibie*,

- Namen voor jonge dieren: *het veulen*, *het lam*, *het kalf*, *het kuiken*, en *het jong* (het jonge dier)

2. Ook woorden voor vruchten, groente, bomen en bloemen zijn normaal de-woorden

Bijvoorbeeld: *de appel*, *de ananas*, *de eik*, *de den*, *de fuchsia*, *de lelie*, *de roos*, *de bloemkool*, *de citroen*.

(**Uitzonderingen** zijn namen voor een aantal soorten planten zoals: *het gras*, *het riet*, *het mos...*)

3. Namen van rivieren en bergen en namen van cijfers, letters, klanken, muzieknoden zijn de-woorden

Namen van rivieren en bergen: *de Waal*, *de Maas*, *de Amstel*, *de Mount Everest*, *de Eifel*, *de Etna*,

Namen van cijfers, letters, klanken, muzieknoden: *de vier*, *de nul*, *de x*, *de tussen-n*, *de lange aa*, *de do*, *de cis*

4. Woorden die je kunt herkennen als de-woorden

Woorden die altijd een de-woord zijn zijn woorden die **eindigen met -ing, -st, -heid, -nis, -te, -de, -teit, -tie**.

• Woorden met **-ing** op het eind: Bijvoorbeeld: *de woning*, *de kroning*, *de wijziging*, *de verzekering*, *de vergadering*,

De woorden zijn **gemaakt van een werkwoord**: *wonen* – *de woning*, *kronen* – *de kroning*, *wijzigen* – *de wijziging*, *verzekeren* – *de verzekering*, *vergaderen* – *de vergadering*.

• Woorden die eindigen op **-st na een werkwoordstam**: *de winst*, *de komst*, *de vondst*, *de kunst*, *de dienst*

• Woorden met **-heid** op het eind: Bijvoorbeeld: *de grootheid*, *de zekerheid*, *de waarheid*, *de gerustheid*, *de gelegenheid*,

De woorden zijn **gemaakt van een adjectief** (of hoe-woord):

groot – *de grootheid*, *zeker* – *de zekerheid*, *waar* – *de waarheid*, *gerust* – *de gerustheid*, *gelegen* – *de gelegenheid*,

• Woorden met **-nis** op het eind:

Bijvoorbeeld: *de gevangenis*, *de begrafenis*, *de vergiffenis*, *de betekenis* (**Maar**: *het vernis*, *het vonnis*.)

• Woorden met **-te** of **-de** op het eind:

Bijvoorbeeld: *de dikte*, *de ziekte*, *de gemeente*, *de gedachte*, *de liefde*, *de waarde*

• Woorden met **-teit** op het eind:

Bijvoorbeeld: *de universiteit*, *de capaciteit*, *de specialiteit*, *de radicaliteit*

• Woorden met **-tie** op het eind: bijvoorbeeld: *de politie*, *de vakantie*, *de actie*, *de sectie*, *de munitie*

• Woorden met **-iek** of **ica** op het eind: *de muziek*, *de politiek*, *de neerlandistiek*, *de ethica*, *de fysica*

• Woorden met **-theek** op het eind: *de apotheek*, *de bibliotheek*, *de discotheek*

• Woorden met **-uur** op het eind: bijvoorbeeld: *de structuur*, *de cultuur*, *de conjunctuur*, *de natuur*, *de factuur*)

(**Maar**: *het avontuur*, *het glazuur*, *het postuur*, *de / het montuur*, *de / het garnituur*)

Bijna altijd de-woorden zijn naamwoorden met aan het eind **-e, -ie, -ij** of met **-er, -or, -eur** en **-aar**.

• Woorden met **-e** of **-ie** op het eind zijn meestal de-woorden.

Bijvoorbeeld: *de dame*, *de franje*, *de rage*, *de mode*, *de code*, *de rede* *de cabine*, *de discipline*, *de periode*, *de etude*, *de provincie*, *de industrie*, *de fotografie*, *de chemie*, *de sectie*

Het-woorden met -e op het eind zijn: **het genre**, **het type**. En verder **verkleinwoorden**: *het meisje*, *het kindje*,

het huisje en **naamwoorden gemaakt van adjectieven**: *het zoete*, *het vuile*, *het kwade*, *het mooie*, *het leuke*.

En woorden als *het percentage*, *het promillage*, *personage* en *voltage* (ook: *de voltage*).

Een **het-woord met -ie** op het eind is: **het genie**; en (verklein)woorden als *het koppie*, *het jochie* (spreektaal).

• Woorden die **eindigen op -ij (-erij, -arij, -enij, -ernij)** zijn de-woorden.

de voogdij, *de bakkerij*, *de maatschappij*, *de woestenis*, *de razernij*. (Een **het-woord met -erij** is **het schilderij**.)

• Woorden met **-er** op het eind, gemaakt van **werkwoorden** zijn de-woorden

Deze woorden **betekenen: iemand of iets die of dat iets doet**.

Bijvoorbeeld: *de hardloper*, *de zwemmer*, *de stofzuiger*, *de veeger*, *de tuner*, *de versterker*, *de computer*, *de stekker*.

Het-woorden met -er op zijn: **het venster**, **het rooster**, **het raster**, **het kadaster**, **het kaliber**,

• Ook woorden die eindigen op **-or, -eur** en **-aar** voor personen en dingen die iets doen

zijn de-woorden: *de handelaar*, *de minnaar*, *de directeur*, *de amateur*, *de professor*, **maar ook** *de motor*, *de generator*, *de factor*, *de monitor*, *de radiator*. (Een **het-woord met -aar** is **het commentaar**.)